

Psykologförbundets verksamhetsberättelse 2016

Förbundsstyrelsen har fått tertialrapporter under året för tertial 1 och tertial 2 plus (i stället för en rapport till sista augusti innehöll rapporten aktiviteter som hade skett fram till och med utskicket inför FS möte i november). Dessa rapporter har kompletterats med en kort redovisning. Sammantaget utgör rapporterna verksamhetsberättelse för 2016.

Tertialrapport 1 - 1.1 – 30.4 2016

Verksamhet

Vision 1

Psykologförbundet är ett förbund för alla psykologer i Sverige

Medlemsutveckling

Under perioden januari till april ökade medlemsantalet marginellt. Studenterna har minskat med tre procent under perioden. Vi har fått många nya studerandemedlemmar efter bra rekryteringsinsatser på ett antal orter men i januari har de som tog examen vid årsskiftet blivit PTP medlemmar. Det betyder att minskningen av studenter är de som ökar gruppen yrkesverksamma. Det är en förflyttning som skett.

Antal medlemmar

	160101	160430	utveckling	% (utv. antal)
Studerande	1740	1686	- 3	(- 54 st.)
Pensionärer	1218	1222	+ 0,3	(+ 4 st.)
Yrkesverksamma	8243	8323	+ 1	(+80 st.)
Totalt	11201	11231	+ 0,5	(+ 30 st.)

Rekryteringsinsatser

Förbundet var en av huvudsponsorerna på PS16 som i år var i Växjö. Förbundet hade en stor monter samt anordnade ett seminarium med temat ”Kom nära människor på flykt”

som fyllde en av de största salarna. På mässan delade vi bland annat ut vattenflaskor med förbundets logga på.

Studeranderådet fick en rekryteringsutbildning på sitt möte i april och det resulterade i ett antal aktiviteter på landets utbildningsorter.

Den demokratiska organisationen

Kongressen

Ett intensivt arbete har pågått och pågår av de flesta på kansliet för att förbereda alla underlag som ska behandlas på kongressen. Arbetsgrupper har träffats, motionsvar och propositionstexter författats.

Nomineringsprocessen av kongressombud har genomförts och resulterade i att alla valdistrikt utom ett (Halland) har kandidater att rösta på till kongressen. Rösträkning och sammanställning av protokoll sker i maj.

Förbundsstyrelsen

Förberedelser, genomförande och uppföljning av förbundsstyrelsens ordinarie tvådagars sammanträde samt fem telefonmöten har genomförts.

Råd

Studeranderådet, Etikrådet, Specialrådet? (Maria vet) och Vetenskapliga rådet har haft möten.

Möten med lokala föreningar

Möte med fyra psykologer i Landstinget Kronoberg för att starta en psykologförening. Målet är att det finns en förening där i höst.

Planerat möte med syftet att bland annat bilda en förening i Landstinget i Östergötland ställdes tyvärr in på grund av för få anmälda. Vi återkommer till dem i höst.

Deltagande på ett av Psykologföreningen i Västra Götalandsregionens styrelsemöten.

Aktivitetsbidrag

Information om möjlighet för alla förbundets föreningar att ansöka om pengar, så kallat aktivitetsbidrag har skickats ut, behandlats samt utbetalats. 23 psykologföreningar, fyra yrkesföreningar och fem regionala föreningar för studerande samt HBTQ-nätverket har ansökt om medel till ett sammanlagt värde av 456 000 kr.

Organisationsutredning

Under perioden har ett möte med studeranderepresentanter ägt rum för att titta närmare på förbundets studerandeorganisation som presenterades på förbundsstyrelsen tillsammans med övriga delar av organisationen.

Löneenkäten

Löneenkäten har slutförts, sammanställt och kommunicerats på hemsidan, i Psykologtidningen och med olika psykologföreningar. En lönefolder producerades och bifogades Psykologtidningen nr 2.

AID

Arbetet med AID i statistikkommittén har tillfälligt stannat upp då SKL signalerat att de inte har resurser att arbeta med frågan under våren 2016 som tidigare fastställts i en tidplan. Nytt möte om planeringen framåt sker i maj.

I specialiststrategin ingår arbete med att ta fram en plan/information/material för hur våra lokala föreningar kan arbeta med frågan.

Företagsförsäkringen

Företagsförsäkringen finns hos Trygg Hansa. Under perioden har vi bytt försäkringsmäklare till Howden för företagsförsäkringen.

Kansli

På kansliet har arbetet med att utveckla arbetssätten fortsatt. Kansliet har sedan länge haft behov av gemensamma möteslokaler, vilket varit omöjligt att lösa med på grund av rumsbrist. Efter en intern process kommer kansliet att flytta runt och Psykologtidningen flytta till andra lokaler på Södermalm. Syftet med flytten är att uppnå bättre och tätare samarbete inom områdena ledning och kommunikation, utbildning och yrkesfrågor.

Hemsida

Arbete pågår med att förbereda inför övergång till responsiva hemsidor. Parallellt sker en rensning av den information som ligger på nuvarande hemsida.

Medlemsbrev

Medlemsbrev har via mejl gått ut till medlemmarna varje månad under perioden.

Psykologtidningen

Under tertialet har Psykologtidningen utkommit med nummer 1, 2 och 3 2016. Vi har samtidigt ökat utgivningen på webben med publiceringar minst fyra gånger per vecka.

Redaktionen har fått mycket positiv feedback på innehållet i tidningen och det är framför allt forskning och yrkesfrågor som läsarna uppskattar mest. Vi har därför gediget forskningsmaterial i varje nummer.

Läsarna efterfrågar också att tidningen speglar hur psykologers kunskap och kompetens bidrar till samhällsutvecklingen. Flyktmottagandet och psykologers roll i att ge stöd och hjälp var temat för flera artiklar i nr 1. Pernilla Rempe Sjöstedt, psykolog på Rädda Barnen intervjuades om regeringsuppdraget för att stärka insatserna till barn på flykt. Psykolog Birgitta Gälldin intervjuades i samma nummer om arbetet i det kroatiska transitlägret i Opatovac där hennes uppgift var att hjälpa de mest utsatta, framför allt barn.

I nummer 2 hade vi fokus på psykologlönerna. Förbundets lönestatistik medföljde som bilaga till medlemmarna. På redaktionell plats tog vi upp goda exempel i hur man kan arbeta fackligt för att förbättra psykologlönerna. Psykolog Lisa Pettersson, lokal facklig företrädare i Borås, intervjuades om en lönekartläggning som hon initierat som blev ett stort stöd i diskussionerna med arbetsgivaren.

Vi tog också upp PTP-psykologernas löner i en artikel som fick mycket positivt mottagande i sociala medier. Övrigt i numret vara bland annat artiklar om de nya bestämmelserna för att förbättra den psykiska arbetsmiljön och en artikel om Psykologförbundets vårdscenalsundersökning.

I nummer 3 var temat arbetsmiljö. Vi intervjuade neuropsykolog Agneta Sandström som har forskat om utmattningssyndrom. Digitaliseringen av arbetslivet har lett till nya typer av arbetsrelaterade hälsoproblem. Carl Åborg, psykolog och forskare vid Uppsala universitet, intervjuades om rapporten *Digital Arbetsmiljö* som tagits fram av en forskargrupp på uppdrag av Arbetsmiljöverket.

Ämnen för forskningssidorna under våren var bland annat intellektuell förmåga vid autism, psykologisk bedömning vid fetmaoperationer och goda resultat med intensiv DBT i öppenvård för borderlinepatienter.

Detta är ett axplock av innehållet i Psykologtidningen under perioden. Innehållet ska spegla förbundets visioner och mål, ge psykologer en god bild av utvecklingen inom området och stärka banden mellan medlemmarna och bidra till en fri debatt. Samtliga artiklar finns att läsa på psykologtidningen.se, dock publiceras vissa artiklar, till exempel forskningssidorna, först efter inloggning till medlemmar och med en månads fördröjning öppet för alla läsare. Via tidningens Facebooksida kan vi sedan följa intresset för olika frågor. Något som lockar många läsare är förutom forskningen artiklar om löner och utbildningsfrågor, framför allt om specialistutbildningen.

Sociala media

Psykologförbundet finns på Facebook och Twitter. Facebook har för närvarande cirka 3080 som ”gillar” sidan. Det är fortfarande mest kommunikationsansvarig på förbundet som uppdaterar sidan. Twitter är vi inte lika aktiva på.

Vision 2

Psykologförbundet arbetar för att alla psykologer ska ha anställningstrygghet, goda arbetsvillkor och en god arbetsmiljö

Sammanfattande reflektioner

I det interna arbetet har Medlemsrådgivningen och det utökade samarbetet mellan olika funktioner och personer stått i fokus. En lansering för att offentliggöra den nya Medlemsrådgivningen ägde rum i mitten av januari.

Vad gäller ombudsmännens arbete har, utöver det löpande förhandlingsarbetet, fokus legat på att utveckla relationerna till våra lokala organisationer.

I det tvärfackliga samarbetet och centrala förhandlingsarbetet har avtalsrörelsen för 2016 bland annat innehållit ett yrkande om flexpension på privat sektor. Sveriges Ingenjörer och Unionen varslade med anledning av detta om strejk mot Almega avseende ett antal avtal inom handel och tjänster. Till följd av att Almega lämnade in en fredspliktsinvändning till Arbetsdomstolen, som fattade beslut i linje med arbetsgivarorganisationens inställning kom strejken inte att aktualiseras.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöverkets nya föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö trädde i kraft den 31 mars (AFS 2015:4). Särskild information gick ut på Facebook, i Medlemsbrev, Förtroendevaldabrev och på Psykologförbundets hemsida. Ombudsman Elin Eos nominerades som deltagare i SACO:s referensgrupp till utredningen ”Arbetsmiljoregler för ett modernt arbetsliv”.

Ombudsmännen

Under denna period har ombudsmännen, i de årligen återkommande löneöversynerna, haft flertalet överläggningar och avstämningar med ett stort antal arbetsgivare, såväl kommuner som landsting. Några privata företag har genomfört omorganisationer eller nedläggningar (konkurs) mot bakgrund av svaga ekonomiska resultat. Med anledning av detta har vi bevakat våra medlemmars intressen. Varningar och uppsägningar har förekommit. Frågor om pension, försäkringar och arbetsmiljö har även varit vanliga.

Privat sektor

Mot bakgrund av det strejkvarsel som förelåg inom privat sektor efterfrågade Sveriges Ingenjörer att förbunden inom SACO-P enhetligt skulle välja att inte förlänga ett antal

kollektivavtal, något som däremot inte kom att aktualiseras. Samtal fördes även om samverkansavtalens innehåll inom SACO-P och AHT.

Landsting och kommunal sektor

SKL/Pacta har föreslagit förändringar i Allmänna bestämmelser (AB) och i Omställningsavtalet (KOM-KL) för Akademikeralliansen. Förslaget innebär i korthet att ändringar görs avseende turordning och företrädesrätt i AB § 35 samt i KOM-KL med en ny ordning med lokala omställningsmedel. Bland annat har fråga om att begränsa arbetstagarorganisationernas rätt att sammanslå driftställen vid upprättande av turordningslistor behandlats. Förhandling har pågått under våren och i pågående diskussioner föreslås en tidsbegränsad försöksperiod.

Statlig sektor

För närvarande pågår en diskussion kring tecknade av nytt samverkansavtal. En aktuell fråga i dessa diskussioner är tidpunkten för ikraftträdandet av ett sådant avtal. Ett antal förbund tycker att det är viktigt att tecknat ett nytt avtal snarast, dvs. fr.o.m. 1 juli 2016. Ett alternativ till detta är att avtalet träder i kraft 1 januari 2017, vilket i större utsträckning möjliggör att OFR är med i förhandlingarna.

Ulrika Edwinston utsågs till ordförande i Saco-S repskap.

Företagarenkät

En företagarenkät skickade ut i februari. Respondenter var medlemmar i Psykologföretagarna och målgruppen är förbundets medlemmar. 52 % besvarade enkäten av de totalt 1646 som fick den. Syftet med enkäten är att förbättra vår service till våra företagare samt undersöka hur företagandet ser ut. Enkäten bestod av frågor om bl.a. arvoden för olika uppdrag, huvudsakligt arbetsområde, justering av arvoden, sysselsättningsgrad i företaget (hel/deltid) och hur man får sina uppdrag. Resultatet sammanställs tillsammans med annan företagar-specifik information i en folder som läggs ut på hemsidan.

Besök i Psykologföreningarna

Under våren har ombudsmännen fortsatt satsningen på att fysiskt besöka Psykologföreningarna. Det är landstingsföreningarna i Norrbotten, Stockholm, Västernorrland, Kronoberg, Blekinge, Skåne och Gävleborg samt Tiohundra i Norrtälje, Stockholm Stad och Rekryteringsmyndigheten som har besökts. De har även deltagit vid nätverksmöte för Stockholm, Göteborg och Malmö stad. Vid dessa besök har ombudsmännens insatser bland annat bestått i att erbjuda föreläsningar i aktuella frågeställningar, stötta bildande av nya föreningar, diskussion och rådgivning kring löneavtal och löneöversynsprocessen, specialisttjänster, arbetsmiljö, upphandlingsförfaranden, facklig tid mm. Sådan rådgivning sker även fortlöpande med de förtroendevalda per telefon och mail.

Facklig kurs

Facklig fortsättningskurs för förtroendevalda hölls den 13 – 15 april på Villa Aske strax utanför Stockholm. Ämnen som behandlas under kursen var lokal organisering, arbetsrätt- och professionsjuridik, arbetsmiljö och lön. Deltagarna erbjöds såväl föreläsningar, diskussioner och erfarenhetsutbyte som workshops.

Företagarenkät

En företagarenkät skickades ut i februari. Arbetet har påbörjats med att sammanställa resultat från enkäten samt i en företagarfolder riktad till psykologföretagare och psykologer som är intresserade av att starta eget.

Vision 3

Psykologförbundet och dess medlemmar är psykologins självklara företrädare

Remissvar

Förbundet har avgett remissvar rörande förslag till ändringar av Socialstyrelsens PTP-föreskrift, förslag till förändringar av reglerna om uppehållstillstånd i Sverige och förslag till nya bestämmelser om klagomålssystemet inom hälso- och sjukvården. Förbundet ställde sig mycket kritiskt till förslagen om ändrade regler för uppehållstillstånd, men däremot positivt i de övriga remissvaren.

I arbetet med remissvaren har flera delföreningar deltagit med synpunkter, vilket har varit mycket värdefullt.

Politikermöten

Två möten med politiker från Miljöpartiet där bland annat psykiatriprojektet diskuterades; ett sonderande möte på kansliet och ett större möte för Miljöpartiets politiker där förbundet deltog i paneldiskussion

Övriga möten

Möte 17/3 på Socialstyrelsen ”Rådet för styrning med kunskap”, där frågan om hur den statliga styrningen med kunskap kan bli samordnad, effektiv och anpassad till huvudmännens och professionernas behov

Möte med regeringens psykiatrisamordnare om Tänk nytt kring psykiatrin

Förbundet i media

Pressmeddelande gick ut över hela landet om psykiatrirapporten, Tänk nytt kring psykiatrin.

Pressmeddelanden gick ut med resultat från vårdcentralundersökningen. Det var riktade pressmeddelanden med specifika resultat för olika regioner och vi fick respons. Flera redaktioner hörde av sig och Anders Wahlberg blev intervjuad för både radio och tidningar. Störst intresse blev det från lokala medier.

Cirka 80 tillfällen har förbundet synts i media och 90 i sociala media. De pressmeddelanden som gick ut gav utslag och det rapporterades både i tv, radio och tidningar om bristen på psykologer vid vårdcentralerna och det faktum, som vi la fokus på, att det ser olika ut i olika delar av landet. Andra ämnen har varit kritiska remisser om skolförändring i Luleå, yrkesföreningen Psykologer för mödrhälsovård- och barnhälsovård gjorde vissa uttalande om bruket av mobiltelefon och om faran med många aktiviteter för barn. Tidningar och radio i Sörmland rapporterade att flera skolpsykologer sagt upp sig i samband med omorganisation och att Psykologförbundet lagt fram en risk och konsekvensanalys där bland annat skrevs att den nya organisationen riskerade att bli mer sårbar. Anders Wahlberg tog avstånd från Psykologs rasistiska uttalanden på nätet, i en artikel i Aftonbladet.

”**Jämlig vård även för psykologisk behandling**”, var rubriken på den debattartikel som publicerades i tidningen ETC, undertecknad Anders Wahlberg.

Kristina Taylor ordförande i etikrådet, skrev under en debattartikel om SD och flyktingfrågan, ”**SD: s utspel är oförenligt med yrkesetiska principer**” Den infördes i flera tidningar, bland annat Svenska Dagbladet.

”**Stärk stödet till barn som utsätts för våld**” var rubriken på en gemensam debattartikel som Anders Wahlberg signerade. Den infördes i Dagens Samhälle.

Vårdcentralundersökning

Vårdcentralundersökning genomfördes under 2015 och fram till februari 2016. 98 % av landets vårdcentraler besvarade enkäten. Tidigare undersökningar gjordes 2009 och 2011. Respondenter var verksamhetschefer samt personal på vårdcentraler. Målgrupp var medlemmar/media/politiker. Enkäten presenterades i februari 2016 på hemsida och Facebook och med pressmeddelanden. Resultatet visade att en tredjedel av landets vårdcentraler helt saknar tillgång till psykolog men att andelen som har tillgång till psykolog ändå har ökat från 54 % 2011 till 67 % 2015. Tillgången ser olika ut över landet, ett faktum som vi fokuserade på vid utskick till media. Mer om vårdcentralundersökningen finns på förbundets hemsida.

Psykiatriprojektet – Tänk nytt kring psykiatri

Psykiatriprojektet slutförs och rapporten publiceras på förbundets hemsida den 30/3.

Möte med regeringens psykiatrisamordnare. Ämnet diskuterades också på mötet med MP.

Möte med psykolog/docent på KI gällande psykiatriprojektet och frågan om co-care, och internetbaserade hjälpmedel för att öka patientens egenmakt i vården

Material och sponsring

Filmprojektet fortsätter. Filmen har visats för bland annat psykologstuderande med efterföljande diskussion.

En löneenkät folder har producerats. Den trycktes och distribuerades med Psykologtidningen. Lönefoldern ligger också på hemsidan.

Psykologförbundet har varit huvudpartner i PS16 i Växjö. Det innebar, förutom det ekonomiska bidraget, bland annat att vi bemannade en monter med program och att vi erbjöd en programpunkt i seminarieprogrammet. Förbundets programpunkt handlade om flyktingfrågan.

Psykologguiden

Lämnar egen rapport.

Internationellt

Förbundet har under tertialet ingått ett Memorandum of understanding med BPA. Anders Wahlberg närvarade vid BPAs kongress för att underteckna överenskommelsen.

Vision 4

Psykologförbundet arbetar för god utbildning och kontinuerlig utbildning av alla psykologer

Grundutbildning

Professionsdag Linnéuniversitet 1/2. Ämnet var profession och PTP.

Professionsdag Linköpings universitet 12/4. Ämnet var profession, PTP och psykologassistent.

Professionsjuridik på grundutbildningen

Förbundsjuristen har genomfört två föreläsningar, en på Karolinska Institutet och en på Linnéuniversitetet i Hälso- och sjukvårdsjuridik innehållande framför allt ansvars och behörighetsregler samt sekretess och tystnadsplikt.

Yrkesverksamma psykologer

Förbundsjuristen har hållit föreläsningar för PTP-psykologer i Västra götalandregionen, Värmland och Västerbotten. En föreläsning har även genomförts för skolpsykologer i Stockholms stad, med särskild tonvikt på frågeställningar i deras yrkesutövning.

PTP

Förbundsjurist och professionsansvarig träffar Behörighet på Socialstyrelsen för att diskutera de aktuella PTP-frågorna

En PTP-enkät skickades ut till alla medlemmar som tagit psykologexamen mellan 2013-04-01 t.o.m. 2016-03-31. Målgrupp är medlemmar/Socialstyrelsen/media. Syftet var att undersöka hur PTP-tjänsten upplevs och ser ut för att vi ska kunna arbeta för att förbättra och utveckla villkoren för PTP. Enkäten innehåller bland annat frågor om PTP-tjänstens kvalitet, innehåll, lön/anställning och handledning. 1402 medlemmar fick enkäten med 58 frågor. Resultatet presenteras under nästa tertialperiod.

Specialistutbildningen

En enkät för att hitta specialistmentorer genomfördes under mars månad. Respondenter var färdiga specialister och målgrupp medlemmar som går specialistutbildningen och färdiga special. Bakgrunden var att Psykologförbundet rekommenderar de som genomgår specialistutbildningen att ta kontakt med en befintlig specialist, s.k. specialistmentor, för vägledning inom sitt specifika område och inriktning. Det har varit svårt att hänvisa blivande specialister till en mentor. I denna undersökning har vi lyckats hitta mentorer till våra blivande specialister som vi kan lägga ut kontaktuppgifter till via hemsidan. Enkäten gick ut till en grupp färdiga specialister som i en tidigare undersökning visat intresse att bli specialistmentor. Av 284 personer svarade 50 att de vill bli specialistmentor. Mentorena går att hitta via hemsidan.

Under tertialperioden har administreringen av specialistutbildningen på det stora hela flutit på bra. Trycket på administrationen genom inskickade meriter och behov av studierådgivning har varit fortsatt mycket högt.

Under perioden har ett stort arbete lagts på att underlätta för ST-psykologerna att författa det skriftliga specialistarbetet. Kriterierna för SSA har förtydligats och en metodkurs har

arbetats fram som ska säsättas i höst i IHPU:s regi. Vidare har vi haft ett möte med granskarna av SSA med syfte att underlätta och kvalitetssäkra granskningsprocessen.

En Mentorsträff har anordnats för att stötta mentorerna i sitt arbete med att leda specialistkollegium. Ett arbete tillsammans med några mentorer har också pågått under perioden för att förnya specialistkollegiets form och innehåll. Arbetet beräknas vara klart under sommaren.

Specialistenheten har deltagit i en konferens initierad av AO-yrkesföreningen, där engagemanget var stort för bättre specialistutbildning inom AO-området.

Under tertialen har förbundets ledning tillsammans med studierektor haft ett flertal möten med företrädare för KI, SU och UU angående upplägg för ackrediterade sammahållna specialistinriktningar på psykoterapeutprogrammen. Förbundets linje är att universiteten kan ges godkännande för hela den specialitetsspecifika utbildningen, dvs specialistkurserna och det skriftliga specialistarbetet, men att introduktionskurs och specialistkollegium faller utanför ackrediteringen. En dialog om hur dessa specialistinriktningar på psykoterapeutprogrammen ska se ut framgent pågår fortsatt.

Siffror

Under tertialen inkom 70 ansökningar till specialistutbildningen, varav:

Klinisk psykologi (totalt: 60 st)

- 33 psykologisk behandling/psykoterapi
- 17 st neuropsykologi
- 6 barn- och ungdomspsykologi
- 2 funktionhindrens psykologi
- 2 ej valda

Pedagogisk psykologi (totalt: 5 st)

- 4 skolpsykologi
- 1 hälsopsykologi

Arbets- och organisationspsykologi (totalt: 5 st)

- 3 organisationspsykologi
- 1 arbetsmiljöns psykologi
- 1 ej vald

Ett fortsatt stort antal kompletterande handlingar har inkommit som har samband med de ansökningar som inkom förra tertialen.

38 stycken specialistbehörigheter utfärdades under tertialperioden.

Under tertialperioden har en kraftsamling gjorts för att komma ikapp med kön av skriftliga specialistarbeten som väntat på granskning. Över 120 arbeten granskades under perioden. Endast 16 arbeten ligger i väntan på granskning, och av dem är 15 inkomna 2016. Bedömningen är att vi efter sommaren ska kunna hålla en handläggningstid på två månader för granskningar av SSA. Bedömningar av meriter har stockat sig under tertialperioden, och här ligger administrationen nu klart efter. Även detta hoppas vi kunna komma ikapp med under sommaren.

21 nya specialistkurser ackrediterades under perioden, och 34 kurser re-ackrediterades. Under 2015 ackrediterades totalt 88 specialistkurser och 46 re-ackrediterades.

Organisationen runt specialistutbildningen

Under perioden har ett flertal möten mellan förhandlingsavdelning, professionsansvarig och förbundsjurist genomförts i syfte att öka den interna samordningen av insatser i specialistordningsfrågan. Arbetet leder sakta men säkert fram till ökad integration och klarhet i frågor rörande specialiserings- och specialisttjänster, lön och villkorsfrågor samt rörande det strategiska arbetet mot erkännande av specialistutbildningen och behörigheten som specialist.

Ett förslag till ny kansliorganisation rörande specialistutbildningen har arbetats fram under tertialperioden. Detta innebär att besluts- och ansvarsmandat i specialistutbildningen har förtydligats. Beslutsstrukturen kommer att inkorporeras i reglementet som fastslås på kongressen 2016.

Arbetet inför kongressen

Arbetet med att förbereda handlingar inför kongressen har tagit en betydande andel av arbetstiden under tertialperioden. Glädjande rör en majoritet av motionerna professionsfrågor, och flera av dem specialistutbildningen. Vidare har dialogen med

specialistråd, yrkesföreningar och sakkunniga varit intensiv under perioden för att färdigställa specialistinriktningar och specialistproposition.

Övrigt

Under tertialen har en undersökning påbörjats i samarbete med en psykologstudent på Karolinska institutet. I form av en examensuppsats har sambandet mellan specialistutbildningen och komplexa arbetsuppgifter, ansvarsområden, upplevd kompetens, autonomi på arbetet samt arbetstillfredsställelse kartlagts. Examensarbetet undersökte eventuella skillnader mellan specialister och icke-specialister samt eventuella skillnader mellan de specialister som har ekvivalerat majoriteten av utbildningen mot tidigare meriter med de som genomgått den i majoritet via Psykologförbundet. Uppsatsen beräknas vara färdig i juni.

Under tertialen initierades också en kartläggning i samarbete med förtroendevalda som handlar om att undersöka verksamheternas behov av specialister. Kartläggningen startar i maj och resultaten ska användas för att göra specialistutbildningen ännu mer angelägen för verksamheternas behov. Undersökningen syftar också till att starta en viktig dialog mellan förtroendevalda och chefer.

Tertialrapport 2 plus, 1.5 31.10 2016

Verksamhet

Vision 1

Psykologförbundet är ett förbund för alla psykologer i Sverige

Medlemsutveckling

Under perioden maj till augusti ökade medlemsantalet marginellt totalt sett. Det vi ser är att yrkesverksamma medlemmar fortsätter att öka. Under perioden har pensionärsmedlemmar minskat. Studenterna har minskat med 6 individer.

Antal medlemmar

	<u>160501</u>	<u>160831</u>	<u>utveckling % (utv. antal)</u>	
Studerande	1686	1680	- 0,4	(-6 st)
Pensionärer	1222	1156	- 6	(-66 st)
Yrkesverksamma	8323	8406	+ 1	(+83 st)
Totalt	11231	11242	+ 0,0	(+ 11 st)

Rekryteringsinsatser

Förutom lokala rekryteringsinsatser på utbildningsorter arrangerade av förbundets regionala föreningar för studenter har förbundet tillsammans med Saco och övriga Sacoförbund varit involverade i en rekryteringskampanj i Skåne. Projektet har varit ett försök att arbeta tillsammans inom Saco federationen med synliggörande av Saco och rekrytering av medlemmar. Under namnet *ett smart val* har det under perioden skett ett intensivt arbete för kampanjen som genomförts under september och oktober. Vi har varit involverade i

planeringsarbetet med att sätta ”tonen” för projektet samt informerat våra förtroendevalda i Skåne om att projektet är på gång och uppmuntrat till deltagande.

Den demokratiska organisationen

Kongressen

Avisering av kongressen har skett via sociala medier, i Psykologtidningen, medlemsbrev till medlemmar samt information till förtroendevalda. Omröstning av kongressbud har genomförts och tillsammans med valberedningen har ett röstningsprotokoll upprättats och kommunicerats ut.

Kansliet har varit Studeranderådet behjälpliga i deras arbete med nomineringsprocessen av studeranderepresentanter i organisationen bland annat i form av elektronisk nomineringsenkät.

Ett intensivt arbete med att göra färdigt alla kongresshandlingar har skett under perioden.

Förbundsstyrelsen

Förberedelser, genomförande och uppföljning av förbundsstyrelsens ordinarie sammanträde i juni samt augusti har genomförts.

Valberedningen

Under perioden har valberedningen haft telefonmöten och fysiska möten för att bereda valen till kongressen samt sammanställa kongressombudsvalet.

AID

Arbetet med AID i statistikkommittén stannade upp då SKL signalerat att de inte har resurser att arbeta med frågan under våren 2016 som tidigare fastställts i en tidplan. Nytt möte har varit och en ny plan tagits fram för hur arbetet ska ske. Dock har frågan om nya koder (etiketter) avfärdats och vi arbetar med att förbättra och utveckla det som i systemet heter F (befattning med särskild funktion) så att det kan fylla funktionen att synliggöra specialister i statistiken.

Kansliet har påbörjat ett arbete med att ta fram dokument och handlingar till fackligt förtroendevalda som stöd för att arbeta med frågan om specialistkoder lokalt. Arbetet är en del i ett större arbete med specialiststrategin.

BESTA

Statliga BESTA finns nu på en särskild webbplats med syfte att pedagogiskt beskriva systemet och underlätta användandet.

Försäkringar

Företagsförsäkringen

Företagsförsäkringen finns hos Trygg Hansa. Möte med försäkringsmäklare Howden för diskussion om förbättringsområden med företagsförsäkringen. Diskussioner pågår med Trygg Hansa.

Lokala föreningar

Ett möte med psykologer i Sundsvalls kommun med allmän information om föreningsbildande etc resulterade i att psykologerna har bildat en psykologförening för psykologer i Sundsvalls kommun.

Kansli

Även denna höst startade med ett internat tre dagar i Klippan. Vi jobbade med att samla ihop året som gått, vad vi åstadkommit tillsammans och hur arbetssätten utvecklats. Vi kommer fortsätta att stärka organisationen på kansliet så att arbetssättet inte blir så sårbart. En del i arbetet är att kansliets medarbetare efter en omflyttning sitter samlade utifrån tre verksamhetsområden; utbildning, villkor/profession (yrke) och ledning/kommunikation. Under året har kansliet arbetat med den egna arbetsmiljön med fokus på friskfaktorer och vad som fungerar bra.

Hemsida

Webbplatsen www.psykologforbundet.se har under perioden maj-oktober haft cirka 74 000 besökare som gjort ca 130 000 sessioner. 50 % av besöken var nya besökare och totalt har hemsidan haft drygt 400 000 sidvisningar under perioden

95 % av besöken var från Sverige och resterande från t.ex. Norge, Finland, USA, UK, Tyskland & Danmark.

Medlemsbrev och medlemssida i PT

Medlemsbrev har via mejl gått ut till medlemmarna varje månad, utom augusti, under perioden.

En förbundssida till Psykologtidningen har producerats till alla nummer under perioden.

Sociala media

Psykologförbundet finns på Facebook och Twitter. Facebook har för närvarande cirka 3163 personer som "gillar" sidan. Det är fortfarande mest kommunikationsansvarig på förbundet som uppdaterar sidan. Twitter är vi inte lika aktiva på.

Psykologtidningen

Under tertialet har Psykologtidningen utkommit med nummer 4-5,6 och 7. Vi har skrivit om samers psykiska ohälsa och att journaler via nätet införs i allt fler landsting. Vi har

också granskat den psykiska ohälsan bland asylsökande som en effekt av den skärpta asylstiftningen. Förbundet har fått göra sin uppfattning tydlig i tidningen.

Värt att nämnas är också vår bevakning av världskongressen i Japan, satsningen på psykologiska behandlingar i stängda miljöer, som häktet. Den europeiska KBT-kongressen i Stockholm har vi också gett stort utrymme i tidningen.

Vidare har vi lyft debatten om Psykologförbundets roll där bland annat Jonas Mosskin och Anders Wahlberg haft ett meningsutbyte webben.

Innehållet ska spegla förbundets visioner och mål, ge psykologer en god bild av utvecklingen inom området och stärka banden mellan medlemmarna och bidra till en fri debatt. Samtliga artiklar finns att läsa på psykologtidningen.se, dock publiceras vissa artiklar, till exempel forskningssidorna, först efter inloggning till medlemmar och med en månads fördröjning öppet för alla läsare. Via tidningens Facebooksida kan vi sedan följa intresset för olika frågor.

Vision 2

Psykologförbundet arbetar för att alla psykologer ska ha anställningstrygghet, goda arbetsvillkor och en god arbetsmiljö

Sammanfattande reflektioner

I det interna arbetet har Medlemsrådgivningen fortsatt att utveckla samarbetet. Utöver detta har ett arbete som syftar till att skapa synergier vad gäller såväl påverkansarbete som kompetensöverföring och rådgivning skett. Detta har bl.a. skett genom gemensamma möten samt interna utbildningsinsatser.

Vad gäller ombudsmännens arbete har, utöver det löpande förhandlingsarbetet, motionsskrivande och framtagandet av en specialiststrategi varit framträdande arbetsuppgifter. Frågor om lön, PTP, semesterdagar, orosanmälningar, rehabilitering, sekretess och journalföring samt egenföretagarfrågor har varit vanliga under sommarperioden.

Hälsövaxling

Under denna period har regeringen presenterat samt dragit tillbaka förslaget om ett åtgärdsprogram för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro. Förslaget syftade till att ge arbetsgivare större drivkrafter att vidta insatser för att sjukskrivna arbetstagare ska kunna återgå i arbete och innehöll bl.a. ett förslag om att arbetsgivare ska betala en särskild sjukförsäkringsavgift.

Av förslaget framgick även att om arbetsmarknadens parter kan nå överenskommelser som på ett trovärdigt sätt kan sänka sjukfrånvaron minskar behovet för regeringen att ta initiativ till lagstiftning. Parterna på den svenska arbetsmarknaden lyckade i samtliga sektorer presentera genomarbetade avsiktsförklaringar med tydliga åtgärder för friskare arbetsplatser. Arbetet med dessa avtalsförklaringar kommer att pågå under en period framöver.

Ett längre arbetsliv

Pensionsgruppen, med företrädare för de partier som står bakom pensionsöverenskommelsen, konstaterade att det behöver vidtas åtgärder för ett längre arbetsliv och att det arbetet bör inledas med en dialog med arbetsmarknadens parter. Den 19 september redovisade Göran Hägglund och Göran Johnsson sitt arbete och överlämnade en kort rapport med en avsiktsförklaring. Av denna avsiktsförklaring föreslås bl.a. höjd pensionsålder.

Landsting och kommunal sektor

AkademikerAlliansen har träffat en överenskommelse om förändringar i Allmänna bestämmelser (AB). Förändringarna innebär i korthet att ändringar görs avseende turordning och företrädesrätt i AB § 35 samt i KOM-KL med en ny ordning med lokala omställningsmedel. Denna överenskommelse gäller under perioden 2017 – 2019.

AkademikerAlliansen har den 24 oktober träffat en överenskommelse med SKL och Pacta om familjeskydd (efterlevandepension) för de arbetstagare som omfattas av AKAPA-KL.

Statlig sektor

Friskfaktorer i arbetslivet samt ett nytt samverkansavtal är fokus i årets avtalsrörelse inom staten.

Friskfaktorer i arbetslivet blir ett nytt arbetsområde där parterna gemensamt hittar vägar framåt för att ta tillvara och förbättra medarbetares och chefers välbefinnande. Saco-S inriktning på arbetet i den kommande avtalsrörelsen är bl.a. att möjligheten för medlemmar att teckna enskilda överenskommelser om lön, pension och semester används i ökad utsträckning.

Samarbetsavtalet sägs upp för omförhandling. Avtalet träffades 2000 och är idag föråldrat

Statsförvaltningen, partsrelationerna och kollektivavtalen har förändrats och utvecklats sedan år 2000. Förhandlingsordningen i avtalet liksom de avtalade organen för samarbete mellan parterna bygger till exempel på förutsättningarna att kollektivavtal alltid är tidsbegränsade, omförhandlas regelbundet och tecknas av samtliga parter på arbetstagarsidan.

För Saco-S gäller löneavtalet, RALS-T, tillsvidare. Löneavtalet hanteras därför skilt från avtalsrörelsen. Den 20 juni enades parterna om ett fortsatt utvecklingsarbete beträffande avtalet.

Privat sektor

Arbetet med att bygga en avtalsplattform inför kommande avtalsrörelse har påbörjats under hösten.

Egna företagare

Företagarenkäten slutfördes och redovisades med en folder som lades ut på hemsidan.

Övrigt

Under våren har ombudsmännen genomfört en facklig utbildning för förtroendevalda inom de statliga myndigheter där förbundet är kontaktförbund. Dessutom har en facklig grundkurs genomförts under hösten. Arbetsmiljö, samverkan och lön har varit centrala ämnen vid bägge dessa utbildningsinsatser. Efterfrågan bland förbundets förtroendevalda vad gäller möjlighet att gå utbildningar har ökat kraftigt sen förbundet lanserade sin utbildningsplan i början av 2015.

Saco och Saco-förbunden har utfört en rekryteringsinsats i Skåne under perioden 27 augusti t.o.m september månad.

Carl-Axel Holmberg utsågs till löneförhandlare i AkademikerAlliansens förhandlingsdelegation.

Vision 3

Psykologförbundet och dess medlemmar är psykologins självklara företrädare

Remissvar

Förbundet har avgett remissvar rörande reviderade delar av vägledningen för elevhälsan till Socialstyrelsen och Skolverket, rörande hur mänskliga rättigheter, mäns våld mot kvinnor och våld mot barn beaktas i högre utbildning till Saco och promemoria om förbättring av validering av utländska högskoleutbildningar till Saco.

I arbetet med remissvaren har flera delföreningar deltagit med synpunkter, vilket har varit mycket värdefullt.

Förbundet och media

”Barn har rätt till ett hem utan våld”, gemensam debattartikel i GP.

I sociala medier som exempelvis Twitter har förbundet synts ca 220 tillfällen.

Under perioden har tre pressmeddelanden skickats ut från Psykologförbundet. De har gällt information om ny chefredaktör på Psykologtidningen, häxjakt på akademiker i Turkiet och inbjudan till förbundets seminarier i Almedalen.

Förbundet har synts 308 tillfällen i media varav 170 tillfällen var i sociala media. Det har handlat om exempelvis:

Ett uttalande som ordförande i yrkesföreningen Psykologer för mödrahälsovård och barnhälsovård tidigare gjort om föräldrars mobilvanor, gemensam debattartikel om barn och unga som bevittnar våld, om svårigheten att rekrytera skolpsykologer, om psykolog som begick dataintrång. Många artiklar handlade om förbundets tidigare publicerade vårdcentralundersökning om brist på psykologer på vårdcentraler/hälsocentraler och andra artiklar och radioinslag citerade en FS ledamot om att ännu inte legitimerade psykologer anställs på ordinarie tjänster, något som kan riskera patienternas säkerhet.

Psykologförbundet arrangerade i år fyra seminarier i Almedalen och bjöds in att medverka i andras seminarier. Många samtal, möten, mingel, seminarier och nätverkande blev det. Det var ovanligt psykologtätt i Visby i år. Vi räknade till närmare 40 psykologer som närvarade i Almedalen och medverkade i förbundets och i andras seminarier med stor variation på ämnen. Rubrikerna på Psykologförbundets seminarier var:

”Jämställd hälsa? Om kvinnors psykiska ohälsa – varför ökar den och vad ska vi göra?”

”Vem ansvarar för barnens hälsa?”

”Hur kan vi förebygga och stoppa nätmobbning?”

”Rätt smart – rätt vård. Överdiagnostisering och bemötande av personer med svag teoretisk begåvning.”

Alla seminarier filmades och finns att se via hemsidan på Youtube.

Psykologförbundet har deltagit i West Pride i Göteborg och i Pride Stockholm med seminarier, filmvisning och i paraden.

Material och sponsring

Film och numera påverkansprojektet SeBarnen, som förbundet stödjer, har fortsatt utvecklats.

My life my lesson och *Say Something* sprids nu vidare med en mängd visningar. Sammanslaget med de digitala visningarna har idag cirka 400 000 personer sett filmerna. *My life my lesson* vann den svenska tv-branschens pris Kristallen – Bästa dokumentär. Gemensamma debattartiklar har publicerats.

Stora Psykologpriset

Under perioden har information gått ut om nominering till Stora Psykologpriset.

Ny folder

Ny omarbetad version av foldern o "Rekommendationer vid tjänstgöring som psykologassistent" har producerats och tryckts upp.

Internationellt

Psykologförbundet närvarade vid höstens SAK-möte som hölls i Oslo 6-7 oktober. På mötet deltog även förhandlingsansvariga och studentrepresentanter från alla nordiska länder. Förbundet närvarade även vid IuPsyS internationella psykologikongress som hölls i juli i Yokohama, Japan,

Psykiatriprojektet

Möte med Psykologföreningar med syfte att beskriva "Tänk nytt kring psykiatri". Målet med mötet är att PF påverkar verksamheten att beakta vår modell. Om detta lyckas, kan vi boka in ett nytt möte också med chefer. Talade om profession, PTP och psykologassistent.

- Psykologföreningen Landstinget Dalarna (styrelse + medlemmar) 10/5
- Psykologföreningen Landstinget Västmanland (styrelse + medlemmar) 24/5
Uppföljande möte med förvaltningschef och fyra verksamhetschefer, vilka alltså är intresserade att förhandla om vår modell för psykiatri i regi av Psykologföreningen Landstinget Västmanland 21/9
- Psykologföreningen Stockholms läns landsting (styrelse + medlemmar) 26/5
- Psykologföreningen Landstinget Jämtland Härjedalen (styrelse + medlemmar) 24/10

Dessutom har möte om "Tänk nytt kring psykiatri" skett med psykologgrupper i två verksamheter, syftet har i stort sett varit detsamma förutom att det inte är våra Psykologföreningar som utgör basen för påverkan av verksamhets/förvaltningschef Norra Stockholms Psykiatri 26/5 (psykologgrupp)

- Verksamhetsområde Vuxenpsykiatri Kristianstad 22/9 (psykologgrupp, verksamhetschef, enhetschefer)

Möte med Liberalernas landstingspolitiker i Stockholms landstingshus gällande "Tänk nytt kring psykiatri" 1/6. Vi bestämde att träffas igen tillsammans med verksamhetschef för psykiatri i hela SLSO = har ej skett ännu

Möte med Svenska Psykiatriska Föreningen gällande ”Tänk nytt kring psykiatrin” 2/9. Vi bestämde att fortsätta arbeta med frågorna tillsammans med dem.

Vision 4

Psykologförbundet arbetar för god utbildning och kontinuerlig fortbildning för alla psykologer.

Grundutbildning

Professionsdag har genomförts på Göteborgs universitet.

Förbundet har haft ett möte på Stockholms universitet med psykologprogrammets praktikansvariga i landet. Där diskuterades bland annat professionell autonomi och oklara roller för professionerna, synsätt på underkännande av grundutbildningens tillämpningsmoment, synsätt på krav på regelbunden kunskapskontroll av legitimerad.

Professionsjuridik på grundutbildningen

Förbundsjuristen har genomfört en föreläsning, för blivande psykoterapeuter på Uppsala universitet i Hälso- och sjukvårdsjuridik innehållande framför allt ansvars och behörighetsregler, journalföring samt sekretess och tystnadsplikt.

Övrig professionsjuridik

Löpande medlemsrådgivning rörande yrkesrelaterade frågor; hälso- och sjukvårdsjuridiska frågeställningar angående bl.a. sekretess och tystnadsplikt, journalföring samt behörighet.

PTP

Tillsammans med PTP-nätverket har en ny version av PTP-handboken producerats och ska tryckas och distribueras under kommande tertiäl.

Mötet med PTP-nätverket i oktober arrangerades av Psykologförbundet. I mötet deltog också fyra handläggare från Socialstyrelsens behörighetsavdelning, vilka fick svara på frågor från nätverket.

PTP-enkäten genomförs och kommer att publiceras.

Utlandsstuderade

Förbundet har tillsammans med bl.a. SKL, och andra professions- och fackförbund i Arbetsförmedlingens tagit fram ett underlag för samarbete om Snabbspår för de 21 legitimationsyrkena inom hälso- och sjukvården. Syftet med det arbetet, som under

Arbetsförmedlingens ledning kommer att fortsätta framöver, har varit att underlätta för bland annat psykologer från länder utanför EU/EES att erhålla svensk legitimation. I det arbetet har förbundet framförallt betonat behovet av att anordna kompletterande utbildningar.

Kansliet har haft möte med Behörighetsavdelningen på Socialstyrelsen gällande nya kunskapsprovet för utlandsstuderade psykologer 6/10.

Specialistutbildningen

Verksamheten under tertial två 2016 har flutit på bra. Söktrycket till utbildningen har stabiliserats sig till hanterliga nivåer och vi har kommit ikapp med all handläggning av meriter. Vi har därför haft möjlighet att arbeta med hemsidan och förbättrat den till struktur och innehåll. Organisationen runt specialistutbildningen har börjat sätta sig och vi har kommit fram till en struktur med befattningar och beslutsnivåer som vi tror ska fungera på ett bra sätt. Vi har även rekryterat en ny utbildningsledare, Ulrika Eskner Skoger, som ska ha ett övergripande ansvar för att styra kursutvecklingen inom specialistutbildningen.

Under tertialen inkom 80 ansökningar till specialistutbildningen, varav:

Klinisk psykologi (totalt: 70 st)

- 38 psykologisk behandling/psykoterapi
- 14 st neuropsykologi
- 7 barn- och ungdomspsykologi
- 1 funktionhindrens psykologi
- 4 Vuxenpsykologi
- 1 Missbuks- och beroendepsykologi
- 2 Hälsopsykologi
- 3 forensisk psykologi

Pedagogisk psykologi (totalt: 4 st)

- 4 skolpsykologi

Arbets- och organisationspsykologi (totalt: 6 st)

- 3 organisationspsykologi
- 2 Personalpsykologi
- 1 ledarskapets psykologi

18 specialistbehörigheter utfärdades under tertialperioden. 37 specialistarbeten blev godkända, och vi kan numer hålla en handläggningstid på max två månader för granskning. 13 specialistkurser ackrediterades under perioden, och 22 kurser re-ackrediterades.

Kompletterande rapport till T2 plus

Ekonomi

På **intäktssidan** ligger vi fortfarande något över budget beroende på god medlemsutveckling och intäkter från specialistutbildningen. Den bifogade styrelserapporten avser perioden fram t o m november 2016 vilket innebär att alla **kostnader** för 2016 inte finns med, t ex för kongressen. Vi räknar med ytterligare ca 600 000 kr i kostnader som hänför sig till kongressen. Baskostnader kommer att hamna något över budget på grund av IT-satsningar, även om de mesta av utvecklingskostnaderna finns med i rapporten. Verksamhetskostnaderna ligger under budget, något som naturligtvis inte är bra men som sannolikt är kopplat till att 2016 varit ett år med stort fokus på kongressförberedelser.

Vi har ännu inte en klar bild av utfallet för 2016 men utifrån rapporten kommer vi sannolikt att ha ett plusresultat för året.

Demokratiska organisationen

Den 18-20 november genomfördes Psykologförbundets kongress. I samband med kongressen hade förbundsstyrelsen ett tvådagars sammanträde.

Både inför och efter kongressen har ett stort fokus varit att dels förbereda men också att börja hantera besluten som fattades. En utvärdering av kongressen har genomförts till kanslipersonalen samt till kongressdeltagarna. Resultatet redovisas i en särskild rapport.

Medlemmar under 2016

	<u>Dec 2015</u>	<u>Dec 2016</u>	<u>Utveckling</u>
Yrkesverksamma medlemmar	8120	8468	+4,3%
Icke yrkesverksamma medlemmar	3080	2893	-6,0%
<i>Därav studenter</i>	<i>1735</i>	<i>1557</i>	<i>-10%</i>
<i>Därav pensionärer</i>	<i>1152</i>	<i>1148</i>	<i>-0,5%</i>
<i>Därav övriga</i>	<i>193</i>	<i>188</i>	<i>-3,0%</i>
Totalt antal medlemmar	11 200	11 361	+1,4%